



# Kvinnan i Islam

*Ett specialarbete skrivet av  
Hassan E*

## Innehållsförteckning

Sammanfattning .....	03
Förord .....	04
Kunskap .....	05
Förhållandet mellan mannen och kvinnan .....	06
Kvinnans rättigheter - Mannens skyldigheter .....	08
Mannens rättigheter - Kvinnans skyldigheter .....	10
Kvinnans klädsel .....	12
Giftermål .....	14
Polygami (Månggifte) .....	15
Skilsmässa .....	18
Kvinnans roll som moder .....	21
Kvinnans rätt att ärva .....	22
Kvinnans rätt att äga .....	22
Ordlista .....	24
Källförteckning .....	25

## Sammanfattning

Kvinnan är ett av de ämnen som ofta diskuteras då man talar om Islam. En muslimsk kvinna betraktas vanligen som tvingad till sin religion och för många anses Islam vara orsaken till kvinnors dåliga behandling runt om i världen. Detta specialarbete ska genom bevis från Koranen och *sunna* redogöra för vad Islam egentligen innebär för kvinnan. Med Islam har kvinnans och mannens lika värde fastställts och kvinnans fri- och rättigheter bevarats.

För muslimer är Islam en religion som omfattar inte endast det andliga livet utan det är en livsstil med lagar för hur människor ska leva i samförstånd med sin Herre och med varandra. Dessa lagar är inte till för att förtrycka eller försvåra livet för människor, utan tvärtom de fungerar som skydd och som en vägvisning till ett lyckligare liv. Islam täcker hela det vardagliga livet och handskas med alla problem som kan tänkas uppstå för oss både som enskilda individer och som helhet i vårt samhälle.

Islam ger kvinnan rättigheter som ingen har rätt att ta ifrån henne, såsom ägande rätt, rätt att arva och rätten till att studera och utnyttja sin kunskap. Gällande de rättigheter som kvinnan har av sin make är att han måste stå för hennes uppehälle och att han måste behandla henne med rättvisa och respekt. På samma sätt som kvinnan har rättigheter över sin make har hon även skyldigheter mot honom. Hon ska lyda honom i hans beslut, dock endast så länge det håller sig inom Allahs lagar. Hon är ansvarig för hushållet och för familjens välfärd och hennes viktigaste roller är de som hustru och som moder.

Vidare ingår i kvinnans rättigheter att hon själv får välja sin framtida partner och att hon inte får bli tvingad att gifta sig med någon.

Det finns två ämnen inom Islam som ofta attackeras av islam-kritiker, nämligen kvinnans klädsel och polygami, dvs månggifte. Gällande kvinnans klädsel så fungerar den som ett skydd för henne från att bli ofredad och den ska täcka alla delar av kroppen förutom ansiktet och händerna och den ska inte vara utformad så att den drar åt sig uppmärksamhet eller visar hennes figur. Gällande polygami så kan det vara en lösning till problem som då det i ett samhälle finns fler män än kvinnor eller då en kvinna inte kan få barn.

Som nämndes ovan så fungerar de många lagarna i Islam som ett skydd för människorna och för den muslimske mannen eller kvinnan som följer dem innebär det inte en försvåring av livet utan snarare en underlättelse och en vägledning till ett lyckligare liv.

## Förord

Syftet med mitt specialarbete är att enligt Koranen och *sunna* försöka redogöra för den sanna bilden av kvinnan i Islam.

Man har i västvärlden länge känt till Islam men inte i dess rätta betydelse. För väst har Islam ofta framställts som en tyrannisk religion med hårda lagar och straff, som förtrycker de enskilda individerna och en bild har målats upp av muslimerna som blodtörstiga terrorister och kvinnoförtryckare, som är redo att utplåna alla som inte följer deras tankesätt. Att många människor tyvärr har ett sådant trångt synsätt beror ofta på brist på kunskap, fel information och rädsla för det som är nytt.

Redan från början är det en viktig sak som man bör förstå. Man måste skilja mellan Islam och muslimer. På många håll runtom i världen behandlas kvinnor illa och om det skulle ske i ett muslimskt land så utpekas ofta Islam. Egentligen är det brist på kunskap om Islam som leder dem till dessa handlingar och dessa människor följer ofta gamla seder och traditioner som inte har något med Islam att göra.

Då Islam kom för drygt 1400 år sedan innebar det en stor frigörelse för kvinnan och många av de rättigheter som hon då gavs har inte kvinnor i övriga världen fått förrän för endast något århundrade sedan. Vissa rättigheter har de inte ens idag.

I arbetet har jag använt de arabiska originaltermerna istället för de svenska översättningarna, dessa har skrivits med kursiv stil och förklarats i slutet i en ordlista. I vissa undantag har dock orden direkt förklarats. För övrigt har varje koranvers hämtats från originaltexten (Koranen). Förklaringen har därefter skrivits på svenska. För att veta vilken *aya* (vers) som använts har jag efter förklaringen skrivit *surans* (kapitlets) namn och numret på *ayan* (versen). Liknande har gjorts vid insättning av bibelverser. Efter varje *hadith* har bokens namn som *hadithen* är hämtad ifrån samt nummer eller sida angivits. Då någon Profet nämnts har jag för att visa respekt skrivet *salallahu allayibi wasalam* (som betyder må fred och välsignelse vara över honom). Slutligen har jag gjort en källförteckning över de böcker som använts.

*Hassan E*

## Kunskap

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

**”Den person (man eller kvinna) som följer en väg för att lära sig, honom kommer Allah att göra vägen lätt till Paradiset för.” (Muslim; Riyadh-us-Saleheen nr 1381)**

Alltså ska man som muslim vare sig man är pojke eller flicka, man eller kvinna göra sitt bästa för att lära sig. Kunskap är inte något som endast är avsett för ett visst antal människor, utan det är upp till var och en att lära sig.

Då kvinnan är som en skola för sina barn är det viktigt att hon har kunskap så att hon kan lära dem och uppfostra dem till bra muslimer med god moral och kunskap för att tackla det vardagliga livets problem. Det är hennes ansvar att ta hand om hemmet och barnens tidiga träning.

För muslimen är kunskapen ett sätt att närma sig Allah.

Allah säger i Koranen:

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

**”Det är bara dem av hans tjänare som har kunskap, som fruktar Allah.” (Fatir 28)**

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

**”Allah kommer att upphöja i grader de av er som tror och (de av er) som har kunskap. Och Allah är väl medveten om vad som finns inom er.” (Al-Mujadalah 11)**

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

**”Säg (Till dem, O Muhammad *salallahu allayihi wasalam*): ”Kommer de som har kunskap och de som inte har kunskap (någonsin) att bli jämställda? (Az-Zumar 9)**

Alltså ju mer en person, man eller kvinna studerar om skapelsen och om hur allt i den fungerar ju mer lär man känna Allah, Han som skapat och som upprätthåller skapelsen.

Om man ser tillbaka i Islams historia så har kvinnan haft en mycket viktig roll vid spridandet av kunskap. Ett av de bästa exemplen är Aisha, som var Profeten Muhammeds *salallahu allayihi wasalam* hustru. Det har skrivits mycket om henne som en mycket intelligent kvinna med ett utomstående minne. Hon anses vara en av de mest trovärdiga källorna till *hadith*. Mer än ett tusen *hadith*er har rapporterats från henne och hon anses vara den största kvinnliga läraren av *hadith*. Fram till idag i de muslimska samhällena så finns det en mängd andra lärda muslimska kvinnor som

blivit lärare, författare och poeter och som på grund av deras kunskap tilldelas en stor respekt i det muslimska samhället.

Det är därför uppmuntrande för varje muslimsk kvinna att studera och lära sig för att utnyttja sin intellektuella förmåga. Främst i kunskap om Islam men även inom andra vetenskaper.

## Förhållandet mellan mannen och kvinnan

Allah den Allvise säger i Koranen:

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ

بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

”Och bland Hans (Allahs) tecken är att Han åt er skapade fruar utav er själva, så att ni må finna ro hos dem, och Han gjorde mellan er kärlek och barmhärtighet. Verkligen i det där finns det säkerligen tecken för folk som funderar.” (Ar-Rum 21)

Detta är en mycket viktig definition av förhållandet mellan mannen och kvinnan. De förväntas finna ro i varandras sällskap och vara sammanbundna inte endast av sexuella förhållanden, utan av kärlek och barmhärtighet. En sådan beskrivning omfattar både ömsesidig omsorg, hänsyn, respekt och tillgivenhet.

Det finns ett stort antal *hadith*er som klart visar hur Profeten *salallahu allayihi wasalam* behandlade sina fruar och hur de behandlade honom *salallahu allayihi wasalam*. De visar den ömsesidiga omsorgen och respekten som rådde mellan dem. Det finns många referenser som berättar om hur både de och han *salallahu allayihi wasalam* gjorde saker för att behaga varandra.

I betydelsen av två *hadith*er säger Profeten *salallahu allayihi wasalam*:

1- ”Den bästa muslimen är den som är bäst mot sin fru och jag är bäst mot min fru.”

(Tirmizi vol. 2, nr 323)

2- ”Den bästa av er är den som är bäst mot sina fruar” (Ibn Majah nr 1978)

Allah säger i Koranen:

هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ

”De är klädesplagg för er och ni är klädesplagg för dem.” (Al-Baqarah 187)

Med ”klädesplagg” ges en bildlig betydelse av vad mannen och kvinnan betyder för varandra. Det visar hur nära de är varandra och hur mycket de behöver varandra.

Islam fastställer likheten hos män och kvinnor som människor. Dock har de olika roller och funktioner både i familjen och i samhället. Vad som är viktigt att förstå, men som tyvärr misstolkas och förvrids av många islam-kritiker är att denna olikhet i funktion inte betyder att någon är mer värd än den andre, utan att var och en fungerar bäst inom det område den blivit skapt för.

I Islam är det mannen som är huvudet i familjen.

Allah säger i Koranen:

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ  
وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ

**”Männen är kvinnornas föreståndare på grund av det företräde Allah givit somliga framför andra och för att de försörjer dem.” (An-Nisa 34)**

Mannens och kvinnans lika värde uttrycks i flera koranverser och *hadith*er.

Koranen:

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ  
أُنْثَىٰ

**”Och deras Herre svarade dem: Aldrig skall jag låta någon av era gärningar gå förlorade, vare sig ni är man eller kvinna.” (Al-Imran 195)**

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَدِيتِينَ وَالْقَدِيتَاتِ  
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِيعِينَ  
وَالْخَشِيعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّاتِمِينَ وَالصَّاتِمَاتِ  
وَالْحَنِيفِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَنِيفَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ  
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

**”För de muslimska männen och kvinnorna, de troende männen och kvinnorna, de Gudfruktiga männen och kvinnorna, de ärliga männen och kvinnorna, de tålmodiga och ståndaktiga männen och kvinnorna, de ödmjuka männen och kvinnorna, de män och kvinnor som ger allmosor, de fastande männen och kvinnorna, de män och kvinnor som bevakar sin kyskhet och för de män och kvinnor som minns Allah mycket, för dem har Allah förberett förlåtelse och en enorm belöning.” (Al-Ahzab 35)**

En mängd goda egenskaper nämns i denna *aya* men vad som är viktigt att man förstår av den är att dessa egenskaper är lika viktiga för män som för kvinnor. Båda har likvärdiga såväl andliga som mänskliga rättigheter och skyldigheter.

Det är den biologiska skillnaden mellan könen som gör den manliga parten mest lämpad som ledare i familjen. Ansvaret för att försörja familjen vilar på mannen, medan ansvaret för hemmet och för att barnen får en ordentlig utbildning och uppfostran vilar på kvinnan. Mannen spelar även en roll i familjen men det är inte hans huvudsakliga roll. Här spelar han en sekundär roll till kvinnan. På samma sätt spelar kvinnan en roll i samhället och i ekonomin, men det är en sekundär roll till hennes roll i familjen.

Orsaken till att det är mannen som bestämmer i familjen är de fysiska och psykiska skillnader som råder mellan könen. Till exempel har inte mannen varje månad en menstruation med dess medföljande effekter. Inte heller blir han gravid eller föder några barn. Därför är han alltid redo att bege sig ut för att söka livsuppehälle för sin familj, vilken är hans plikt att försörja. Om man ser på kvinnan, så är hon mycket mer emotionell än mannen. En kvinna har ett behov av att känna trygghet. Därför behöver hon en man som kan stödja och beskydda henne. Detta är medfött och naturligt hos kvinnan. Hon är bättre än mannen på att ta hand om och uppfostra barnen. Hon är mycket mer känslomässig än honom och har mycket mer kärlek att ge. Dessa egenskaper gör henne bäst lämpad att ta hand om hemmet och barnen. Det innebär inte en förnedring av kvinnan och hennes egenskaper, utan tvärtom det hedrar kvinnan och visar det stora värdet som Islam gett henne. Islam har gjort henne fri från plikten att försörja familjen och fri från att behöva ge sig ut i en tuff arbetsmarknad. Istället har Islam gett henne alternativet till att få stanna i sitt trygga hem med sina barn, för att ge dem all värme, kärlek och uppfostran som de behöver. Med det återgår vi till det vi sade tidigare. Både mannen och kvinnan har sina speciella roller. Den ena är inte mer värd än den andra, utan var och en verkar inom det område som den bäst lämpar sig för. De behövs båda i familjen, men på olika sätt och tillsammans medverkar de för att bygga upp och forma familjen till en helhet.

## Kvinnans rättigheter - Mannens skyldigheter

Allah den Allsmäktige säger i Koranen:

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ  
وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ

**”Männen är kvinnornas föreståndare på grund av det företräde Allah givit somliga framför andra och för att de försörjer dem.” (An-Nisa 34)**

Det är alltså mannens skyldighet att stå för kvinnans beskydd, välstånd, mat, kläder och allt annat som hon kan tänkas behöva. Om kvinnan själv tjänar pengar så är hon

fri till att använda dem till det som hon själv vill. Men mannens plikter slutar inte med de elementära behoven för uppehälle och beskydd. Mannen är även av Allahs lag beordrad att behandla sin fru med rättvisa, att respektera hennes känslor och att visa henne vänlighet och omtanke. Hon får inte bli visad någon underlägsenhet eller vara ett objekt för hans misstankar, och han ska undvika allt som kan skada henne. Allah den Upphöjde säger i Koranen:

وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُنَّ وَ

شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

**”Och lev med dem med ömsesidig vänlighet och rättvisa. Om ni skulle ogilla dem, kan det vara så att ni ogillar en sak som Allah genom den skapar en mängd godhet.”**  
(An-Nisa 19)

Allah berättar för oss att det bästa exemplet vi kan följa är Profeten Muhammed *salallahu allayihi wasalam*:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ  
الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

**”Ni har verkligen i Allahs apostel ett utmärkt föredöme, för den som hoppas på Allah och den sista dagen och som minns Allah mycket.”** (Al-Ahzab 21)

Hur uppförde sig då Profeten *salallahu allayihi wasalam* som make?

Genom de många *hadith*er som berättats om honom *salallahu allayihi wasalam* kan vi få en bild av hans kvinnosyn och hur man bör behandla sina fruar:

**”Den bästa muslimen är den som är bäst mot sin fru och jag är bäst mot min fru.”** (Tirmizi vol. 2, nr 323)

**”Låt ingen manlig troende hata en kvinnlig troende. Även om han må ogilla en av hennes egenskaper, så kommer han (säkerligen) att vara nöjd med en annan.”**  
(Muslim nr 1469)

**”De troende med den mest kompletta tron är de med bäst karaktär. Och de bästa av er är de som behandlar sina fruar bäst.”** (Imam Ahmad vol. 2, nr 250)

En man bör känna sig till ro och trivas med sin fru och han bör muntra upp henne och se till så att de trivs och har kul med varandra. Profeten *salallahu allayihi wasalam* brukade trots sin status som ledare över muslimerna leka och ha roligt med sin fru. Profetens *salallahu allayihi wasalam* fru Aisha berättade att hon en gång var på en resa med Profeten *salallahu allayihi wasalam* medan hon fortfarande var en ung kvinna.

Betydelsen av vad hon sade:

**”Jag var fortfarande liten och vägde inte så mycket.”**

Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade till sina *sahaba*: Gå ni i förväg. När de gått före sade han (till Aisha): Kom så ska vi springa ikapp. Jag vann över honom den gången. Senare var jag åter igen på en resa med honom och han sade åter igen till sina *sahaba*: Gå ni i förväg, och sedan sade han till mig: Kom så ska vi springa ikapp. Jag hade helt glömt bort den tidigare händelsen. Dessutom hade jag gått upp i vikt. Jag sade till honom: Hur kan jag tävla med dig när jag väger så mycket? Han sade: Jo, vi ska tävla! Så vi sprang ikapp, och han vann tävlingen. Sedan började han skratta och sade: Detta är för förra gången.”

(Abu Daoud; Mishkat al-Masabih vol. 2, nr 3251)

Aisha har även berättat:

”Profeten *salallahu allayihi wasalam* brukade få ett glas mjölk som jag fick dricka först ur, fastän jag hade menstruation. Sedan brukade han ta glaset, sätta sin mun på samma ställe som jag druckit ur och dricka. Andra gånger tog jag en bit kött och åt av det. Han brukade då ta biten och äta från samma ställe som jag ätit.” (Zaad al-Mia’ad vol. 1, s 152)

Gällande den sexuella relationen är det mycket viktigt att mannen behandlar den med skicklighet, omtanke och förståelse. Han ska inte se sin fru som ett objekt för endast sin egen tillfredsställelse. Han måste tänka på hennes känslor och behov och försöka se till att hon uppnår fullständig njutning och tillfredsställelse.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

”Man ska inte falla över sin kvinna på samma sätt som ett han-djur plötsligt hoppar på sitt kvinnliga offer. Låt en budbärare gå mellan dem. Han *salallahu allayihi wasalam* frågades: Vad är en budbärare?

Han sade: Kyssande och älskvärt samtal.”

(Ad-Dailamy i Musnad al-Firdauz; Takhrich al-Hadith i Ihja Ulum ad-Deen vol. 2, s 50)

## Mannens rättigheter - Kvinnans skyldigheter

I Islam är kvinnan ansvarig för hushållet och för familjens välfärd. För henne är mannen den som har ansvaret över henne. Hon får gärna dela med sig av sina åsikter och ge råd gällande vad som helst, men hon ska lyda mannen även om hans beslut inte skulle acceptera henne, dock endast så länge det inte går utanför Islams gränser.

Allah den Allvise säger i Koranen:

وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

”Och de (kvinnorna) har samma rättigheter (över deras makar gällande levnadskostnader etc.) som de har skyldigheter (mot sina makar gällande

lydnad och respekt etc.) inom det som är rimligt, men männen har en grad (av ansvar) över dem. Och Allah är Allsmäktig Allvis.” (Al-Baqarah 228)

Kvinnan ska först och främst försöka skapa en trivsamt och avkopplande atmosfär i hemmet där hon och hennes make kan leva tillsammans i lycka och harmoni. Kvinnan måste vara rättrogen och hängiven sin make. Hennes lojalitet gäller i första hand honom, till och med före hennes släktingar.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

**”Om en kvinna ber de fem bönerna, fastar *Ramadan*, bevakar sina privata delar (från det som är förbjudet) och lyder sin make, ska hon träda in i paradiset från vilken dörr hon vill.” (Musnad Imam Ahmad; Sahih al-Tagreeb al-Albaani vol. 3, s 73)**

Kvinnan ska ta vara på sig själv och alltid försöka vara trevlig, charmig och attraktiv för sin make. Det gör att han känner sig till ro varje gång han ser henne och det ökar därmed trivselt mellan dem. Samtidigt ska hon undvika sådant som hennes make ogillar och hålla sig borta från saker som kan leda till misstankar. Hon får inte heller släppa in främmande män i hemmet utan makens tillåtelse.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

**”En kvinna som dör medan hennes make är nöjd med henne kommer att vara bland paradiset folk.” (Tirmizi; Riaydh-us-Saleheen nr 286)**

Gällande det sexuella förhållandet så är kvinnan skyldig att besvara mannen om han vill älska med henne.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

**”Närhelst en man kallar sin fru till deras säng, men hon vägrar att komma och låter honom tillbringa natten arg på henne, förbannas hon av änglarna till morgonen.” (Muslim vol. 3, nr 181)**

Syftet med denna *hadith* är att hindra kvinnan från att avstå sexuellt umgänge med sin man, för det finns vissa kvinnor som utan någon som helst orsak nekar sina män till att ha sexuellt umgänge med dem. Detta kan göra mannen frustrerad och deprimerad och kan då vara en av orsakerna till att han begår äktenskapsbrott, dvs är otrogen. Är kvinnan däremot sjuk eller har någon god orsak till att inte älska med sin man förväntas han visa förståelse.

För att skapa en permanent och varande kärlek i äktenskapet, är det bra om kvinnan studerar sin make för att veta vad som gör honom nöjd. Hon bör kunna känna vilket humör han är på och kunna förutse hans behov.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

**”Ska jag berätta för er om den bästa rikedom en man kan ha?**

**(Det är) en rättskaffens kvinna; När han ser på henne gör hon honom glad, och när han säger henne (något) är hon undfallande och när han är frånvarande bevakar hon hans (intressen).” (Fiqh al-Sunna vol. 2, s 180)**

Betydelsen av en annan *hadith* från Profeten *salallahu allayihi wasalam* säger:

”Världen är en underhållning och den bästa underhållningen är en rättskaffens fru.” (Muslim, Riadh-us-Saleheen nr 280)

Betydelsen av vad en kvinna sade till Profeten *salallahu allayihi wasalam*:

”Jag är ogift och vill gifta mig, men jag behöver veta vilka rättigheter mannen har över sin fru.”

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* svarade:

”Det är mannens rättighet över sin fru att hon aldrig ska vägra att komma till honom då han vill älska med henne. Det är hans rätt att hon inte ger bort något från hushållet utan hans tillåtelse. Om hon gör det så får hon stå för konsekvenserna och han får belöning (för gåvan). Det är hans rätt att hon inte fastar (frivillig fasta) utan hans tillåtelse. Om hon gör det kommer hon bara att lida av hunger och törst utan att få någon belöning. Och om hon går ut ur huset utan hans tillåtelse, kommer änglarna att förbanna henne till dess att hon återvänder, såvida hon inte ångrar sig.”

(Abu Daoud; Fiqh as-Sunna vol. 2, s 181)

Det som nämns i *hadithen* ovan gäller allmänt. Exempelvis får kvinnan lov att gå ut vid behov, vilket klarläggs i betydelsen av en *hadith*:

”Då Sawda, Profetens *salallahu allayihi wasalam* fru en gång var ute och Omar (en *sahaba*) såg henne sade han (till henne): Vi känner lätt igen dig (dvs han ville inte att hon skulle gå ut, för det var en tradition hos araberna på den tiden att kvinnan inte var tillåten att lämna hemmet). Hon återvände hem till Profeten *salallahu allayihi wasalam* och sade: O, Profeten jag var ute för att göra några ändamål utanför hemmet och hon berättade vad Omar sagt. Hon sade: Då kom uppenbarelse (dvs ängeln Gabriel kom ner med budskap från Allah) ner i samma ögonblick och efteråt sade Profeten *salallahu allayihi wasalam*: Han (Allah) har tillåtit er (kvinnor) att gå ut för era ändamål.” (Muslim nr 2170)

## Kvinnans klädsel

En muslimsk kvinna kan ha på sig vad hon vill när hon är med sin man, sin familj eller med kvinnliga vänner. När hon går ut eller då det finns främmande män närvarande ska hon ha på sig kläder som täcker hela kroppen, förutom ansiktet och händerna och som inte visar hennes figur.

Allah säger i Koranen:

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ

”Och säg (O Muhammad *salallahu allayihi wasalam*) till de troende kvinnorna att sänka sin blick (från att titta på förbjudna saker), och att skydda sina privata delar (från illegala sexuella förhållanden) och att inte visa sin skönhet förutom det som syns, och att linda in sina *Khimaar* (det tygstycke som kvinnan täcker huvudet med) över *Juyubihinna* (halsen och bröstet).” (An-Noor 31)

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade till en av hans *sahabas* döttrar:

**”Om kvinnan blir *baalegh* så får inte något (av hennes kropp) synas mer än ansiktet och händerna.” (Abu Daoud nr 3580)**

Islam vill skydda kvinnan och bevara hennes självrespekt. När hon vistas bland andra än sin make eller sina nära släktingar ska hon förhindra att hennes kropp visas. Hennes kläder ska täcka alla delar av kroppen förutom ansiktet och händerna. De ska inte vara tätt åtsittande och inte heller vara genomsynliga. Inte heller får hon vara klädd så att hon liknar en man. Kläderna ska vara utformade så att de inte drar åt sig uppmärksamhet. Är hon däremot hemma och ingen kan se henne förutom hennes make eller nära släktingar kan hon ha på sig vad hon vill.

Allah Den Allsmäktige säger i Koranen:

يَتَأْتِيهَا اللَّيْبُ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ  
جَلْبَابٍ مِّنْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

**”O Profeten, säg till dina fruar och dina döttrar och de troendes kvinnor att dra deras *jalabiibhinna* (ett klädesplagg i tyg som täcker hela kvinnans kropp från huvudet till fötterna förutom ansiktet och händerna och som har en så stor vidd att det inte visar hennes figur) över sig. Det är bättre än att de känns igen, så att de inte blir ofredade. Och Allah är ständigt Förlåtande, Mest Barmhärtig.” (Al-Ahzab 59)**

Här kan man se att Allahs lag då den beordrar kvinnan att täcka sin kropp gör det för att beskydda henne och inte för att förtrycka henne.

Islam har givit kvinnan en stor frihet, friheten att inte behöva ses av främmande män. Hon bevarar på så sätt sin heder och självrespekt. I Islam ska mannen och kvinnan vara trogna varandra och hålla sig borta från olagliga sexuella förhållanden. Då kvinnans skönhet är en del av hennes sexuella attraktion skyddar hennes klädsel från sådant som kan leda till äktenskapsbrott.

Man kan fråga sig vem det är kvinnan ska klä upp sig för, sin man eller allmänheten. Många kvinnor tar på sig sina mest attraktiva kläder, sminkar sig och gör sig vackra när de går ut för att bli beundrade av främlingar, medan de i hemmet går omkring med vanliga kläder och inte bryr sig så mycket om sitt utseende. En kvinna i Islam ska tvärtom i hemmet ta vara på sitt utseende och ta på sig vackra kläder. Allt detta för att attrahera sin make.

## Giftermål

Giftermål i Islam uppmuntras för dem som nått en ålder av mognad, fysiskt och psykiskt. Man bör inte onödigt vänta med det, om det finns en passande partner och om man klarar av att bilda familj. Skilda människor, änkor och änklingar uppmuntras även de att gifta om sig.

Allah säger i Koranen:

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِنَّ  
يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُعْزِلُهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

”Gift er med dem bland er som är ogifta (dvs de som inte ingår i äktenskap vare, sig de är ogifta, lagligen skilda eller änkor) och de som är rättskaffens av era tjänare och tjänarinnor. Om de skulle vara fattiga, ger Allah dem tillgångar genom sin nåd.

Och Allah är Omfattande, Allvetande.” (Al-Noor 32)

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

”Ni unga människor, män och kvinnor! Vemhelst som har resurser att gifta sig, låt han eller hon gifta sig. Det är verkligen en belåtenhet för ögat och ett skydd för de anständiga delarna.” (Muslim; Mishkat al-Masabih vol. 2, nr 3080)

Giftermålet ger en stark grund i livet och gör att man kan bygga upp en familj på ett bra sätt.

Fri kärlek och oäktenskapliga förhållanden kan ofta leda till misslyckanden i familjelivet, där barnen blir de som får lida mest då de behöver båda föräldrar för en säker och lämplig uppväxt.

I giftermålet har mannen och kvinnan ett starkare band som håller dem ihop än om de har ett oäktenskapligt förhållande.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

”Det finns inget bättre för två personer som tycker om varandra än att gifta sig” (Mishkat al-Masabih vol. 2, nr 3093)

När man ska gifta sig är det mycket viktigt att man väljer rätt partner och att man söker efter de rätta kvaliteterna hos den som man ska gifta sig med.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade:

”En kvinna kan sökas för fyra orsaker: Hennes rikedom, hennes rang, hennes skönhet och hennes religiösa egenskaper. Därför välj den med de religiösa egenskaperna och ni ska ha framgång.” (Muslim vol. 4, nr 175)

Detsamma gäller för kvinnan då hon väljer en man. Det är oklokt av en kvinna att acceptera en mans frieri bara för att han är vacker, rik eller har en hög social status, om han inte har en bra religiös karaktär. De första tre är ingen garanti för lycka. Har en man en god religiös karaktär är det dock sannolikt att han kommer att visa den Islamiska vänlighet som krävs mot sin fru och att han håller sig till Allahs lagar gällande sitt uppförande mot henne. Å andra sidan är det inget fel att även gå efter utseendet när man väljer sin partner, vilket nämns i en *hadith* från Profeten *salallahu allayihi wasalam* då det kom en *sahaba* till honom *salallahu allayihi wasalam* som ville gifta sig med en av *ansars* kvinnor.

Betydelsen av vad Profeten *salallahu allayihi wasalam* sade till *sababan*:

”Titta på henne för det kan vara något hos hennes utseende som du ogillar.” (Muslim; Mishkat al-Masabih vol. 2, nr 398)

För att man ska veta något om den man vill gifta sig med är det viktigt att man träffar och lär känna varandra innan man bestämmer sig för giftermål, dock med närvarande av någon anhörig.

För en muslimsk kvinna spelar föräldrarna en stor roll som hjälp vid valet av en man, men om man funnit en lämplig man måste först kvinnan bli frågad om hon accepterar eller ej.

Betydelsen av en *hadith* från Profeten *salallahu allayihi wasalam* säger:

**”En gång kom en kvinna till Profeten *salallahu allayihi wasalam* och klagade över att hon hade blivit gift utan att bli frågad. Profeten *salallahu allayihi wasalam* godkände inte giftermålet.”**

**(Bukhari; Mishkat al-Masabih vol. 2, nr 3128)**

När en kvinna gifter sig så ska brudgumman ge henne en *mahr* som kan vara av vilket värde som helst som de båda är nöjda med. Värdet på *mahr* ska inte vara så stort att mannen inte klarar av att betala det eller att han måste låna för att betala det.

*Mahr* ges till kvinnan och är hennes egen privata ägodel som mannen inte får ta del av utan hennes tillåtelse. Utan *mahr* blir giftermålet inte giltigt. Förutom denna *mahr* är det vanligt att mannen ger sin fru andra bröllopspresenter.

Då kvinnan gifter sig byter hon inte sitt efternamn till sin makes, såsom man gör i många icke-muslimska länder, utan hon behåller sitt eget familjenamn.

Allah säger i Koranen:

أَدْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ  
فِي الدِّينِ

**”Kalla dem efter deras fäder, det är rättvisare hos Allah. Men om ni inte kan deras fäders namn (så är de) era bröder i tron.” (Al-Ahzab 5)**

## Polygami (Månggifte)

I Islam är det tillåtet för en man att gifta sig med mer än en kvinna. Denna tillåtelse för dock med sig begränsningar, nämligen:

1- Man får högst gifta sig med fyra kvinnor.

2- Om man inte klarar av att vara rättvis mellan sina fruar så får man inte gifta sig med mer än en.

Allah säger i Koranen:

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ  
 مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ  
 مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا

”Och om ni fruktar att ni inte kan vara rättvisa mot de föräldralösa flickorna, så gift er med (andra) kvinnor som är bra för er, två eller tre eller fyra, men om ni fruktar att ni inte kan vara rättvisa (mellan dem), så endast en, eller (slavar) som er högra hand besitter. Det är bättre än att ni gör orättvisa.” (An-Nisa 3)

Med rättvisa mellan sina fruar menas att var och en ska ges lika mycket som den andra i allt såsom pengar, husrum, kläder, mat och tid. Alltså ger maken något till en av sina fruar ska han ge lika mycket till den andre och så långt tid som han tillbringar hos en av dem ska han tillbringa hos den andre. Om en man fruktar att han inte kan vara rättvis mellan sina fruar så får han avstå från att gifta sig vidare. Om han endast klarar av att vara rättvis mellan tre så är han inte tillåten att gifta sig med en fjärde. Om han endast klarar av att vara rättvis mellan två så är han inte tillåten att gifta sig med en tredje och på samma sätt med den som inte kan vara rättvis mellan två fruar. Det är alltså ett väldigt stort ansvar för en man att gifta sig med mer än en kvinna och det kräver en stor självdisciplin. Allah vet om att man aldrig kan låta bli att tycka om en av sina fruar mer än den andre men man får inte gå så långt att man försummar den andra fruns behov.

Allah säger i Koranen:

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ  
 الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ نُصَلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا  
 رَحِيمًا

”Och ni kommer aldrig att klara av att göra perfekt rättvisa mellan fruarna även om det skulle vara er varmaste önskan, så luta inte för mycket åt en av dem (genom att ge henne mer av er tid och tillgång) så ni lämnar den andra hängande (dvs. varken skild eller gift). Och om ni gör rättvisa och gör det som är rätt och fruktar Allah genom att hålla er borta från allt som är fel, så är Allah den Ewigt Förlåtande, den Mest Barmhärtige.” (An-Nisa 129)

Denna varning förstärks även av *hadith*er från Profeten *salallahu allayihi wasalam*, vars betydelse lyder:

”Vemhelst som har två fruar och inte behandlar dem likvärdigt, ska på Domedagen komma med halva sin kropp hängande ner.” (Tirmizi vol. 3, nr 1141)

Polygami har praktiserats i alla tider. Det praktiserades av Profeter som Abraham, Jakob, David Salomon *alayihima salam* etc. Att kristna har invändningar mot Islams polygami är svårt att förstå, för vid tiden då Jesus *salallahu alayihi wasalam* levde var det allmänt praktiserat och accepterat. Bibeln varken förbjuder eller begränsar polygami och historier däri om profeter och kungar som praktiserade polygami är många.

Bibeln:

**”När Essau var fyrtio år gammal, tog han till hustrur Judit, dotter till hetiten Beeri, och Basemat, dotter till hetiten Elon.... Och Essau gick bort till Ismael och tog Manhalt, Abrahams son Ismaels dotter, Nebajots syster till hustru åt sig, utöver de hustrur han förut hade.” (1:a Moseboken 26:34 & 28:9)**

**”Och Abram (Abraham) och Nahor togo sig hustrur; Abrams hustru hette Sarai, och Nahors hustru hette Milka, Dotter till Haran, som var fader till Milka och Jiska.....Och Sarai, Abrams hustru, tog sin egyptiska tjänstekvinna Hagar och gav henne till hustru åt sin man Abram.” (1:a Moseboken 11:29 & 16:3)**

Polygami var alltså inget nytt som kom med Islam, utan vid tidpunkten för Islams födelse var det en allmän och djuprotad tradition i det sociala livet. Koranen varken ignorerade praktiserandet eller förkastade det, inte heller lät den det fortsätta okontrollerat och utan restriktioner. Istället gick Koranen in för att organisera och redogöra för lagar inom området på ett sådant sätt att det dåliga inom polygami utrotades och det goda och nyttiga försäkrades.

Det finns en mängd orsaker till varför Islam tillåter polygami. De är tydliga och kan ses varje dag runt om i världen.

Exempel på dessa är:

1- I vissa samhällen finns det många fler kvinnor än det finns män. Detta ibland till följd av krig. *Ayan* (4:3) som nämndes tidigare **”Om ni fruktat att ni inte kan vara rättvisa..... ”** nedsändes efter striden vid Uhud, vid vilken många muslimer dog och lämnade änkor och föräldralösa barn efter sig. Här ålåg det för de överlevande muslimerna att hjälpa dessa änkor och föräldralösa barn. Att gifta sig med dem var ett sätt att skydda dem.

Om man skulle ha det faktum att det i ett samhälle finns många fler kvinnor än män och polygami skulle vara förbjudet kan man fråga sig vart alla resterande ogifta kvinnor skulle ta vägen. Var och hur skulle de finna ett naturligt och åtråvärt sällskap?

Var och hur skulle de finna sympati, förståelse, stöd och skydd?

En kvinna behöver ett hem, en familj och hon behöver någon att bry sig om och någon som bryr sig om henne. Det är naturliga behov som man måste ta hänsyn till.

2- Ibland kan inte kvinnan få barn på grund av någon orsak.

För många är barn en viktig del av familjelivet och även en av orsakerna till att man gifter sig. Om man då inte accepterar polygami kan man välja mellan att nöja sig med sin situation och leva utan barn, att skilja sig eller att adoptera ett barn.

Inga av dessa alternativ är bra ur Islams synvinkel. Gällande det första alternativet så uppmuntrar inte Islam till bortträngande av naturliga önskemål. Att skilja sig är heller ingen lösning då det inte är kvinnans fel att hon inte kan få barn. Hon behöver stöd

och kärlek av sin make och det vore grymt att skilja sig från henne då kanske ingen annan skulle vilja vara intresserad av att gifta sig med henne på grund av att hon inte kan få barn.

Adoption som praktiseras allmänt är inte tillåtet för i Koranen säger Allah:

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَفْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ  
فِي الدِّينِ

**”Kalla dem (de adopterade söner) efter (namnet av) deras fäder, det är mer rättskaffens inför Allah. Men om ni inte känner till deras faders (namn, så kalla dem) era bröder i tron.” (Al-Ahzab 5)**

Detta betyder naturligtvis inte att man inte får ta hand om ett barn utan känd fader, utan att ett barn inte ska kallas för någons son eller dotter om det inte är det. Och även om man skulle adoptera ett barn så blir det aldrig som om man själv skulle haft ett.

När vi nu studerat dessa alternativ, som egentligen inte är några lösningar ska vi se vad Islam ger för en lösning. Det tillåter i en sådan situation mannen att gifta om sig för att tillfredsställa sitt naturliga behov om att få barn och samtidigt ha kvar sin barnlösa fru. Även om det kan vara svårt för henne med en annan kvinna som delar hennes man så kan man genom samarbete och förståelse tillsammans finna vägen till ett lyckligare och säkrare liv för alla parter.

## Skilsmässa

Skilsmässa är tillåtet i Islam t ex. då man har så stora problem i äktenskapet att de inte går att lösa.

Visheten bakom skilsmässa är att två som inte kan leva tillsammans, istället för att tvingas vidare ska kunna bli fria från varandra och på så sätt kanske finna kärlek och ett lyckligt liv med någon annan.

Allah säger i Koranen:

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا

**”Men om de separerar (dvs skiljer sig ) så kommer Allah att ge var och en av dem, av sin rikedom (dvs Allah kommer att ge dem vad de behöver av pengar eller en annan make/maka) och Allah är Evigt God, Barmhärtig och Allvis.” (An-Nisa 130)**

وَالْمُطَلَّاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ  
أَنْ يَكْتُمَنَّ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ  
الْآخِرِ

**”Och skilda kvinnor ska vänta tre menstruationsperioder, och det är inte tillåtet för dem att hemlighålla vad Allah skapat i deras livmoder om de tror på Allah och den sista dagen.” (Al-Baqarah 228)**

Orsaken till denna vänteperiod är att man vid en eventuell graviditet ska veta vem som är fadern till barnet. En annan orsak är att mannen och kvinnan under denna period ska få tid att tänka igenom sitt beslut så att man är säker på vad man gör.

När vänteperioden är slut och mannen och kvinnan tänkt över sina beslut kan de återgå till varandra om de skulle ångra sig eller separera från varandra.

Om det var mannen som begärde skilsmässa är det inte tillåtet för honom att ta tillbaka något som han gett henne i *mahr*, men om kvinnan begär skilsmässa så får hon ge tillbaka sin *mahr* eller ge en annan kompensation.

Allah säger i Koranen:

وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ

فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ

**”Och det är inte tillåtet för er (män) att ta tillbaka (från era fruar) något av *mahr* som ni gett dem, förutom om båda parter fruktar att de inte kan hålla sig inom Allahs gränser (dvs behandla varandra rättvist). Så om ni fruktar att ni inte kan hålla er inom Allahs gränser, så är det ingen synd för någon av dem om hon ger tillbaka (*mahr*) eller delar av den för sin skilsmässa.” (Al-Baqarah 229)**

Thabit bin Qais fru kom till Profeten *salallahu allayihi wasalam* och sade: **”O, Allahs Profet! Jag anklagar inte Thabit för brister i hans karaktär eller religion, men jag som muslim, ogillar att uppträda på ett oislamiskt sätt (om jag stannar kvar med honom).”**

Betydelsen av vad Allahs Profet *salallahu allayihi wasalam* sade till henne: **” Ger du tillbaka trädgården som din make gett dig (som *mahr*)?”** Hon sade: **”Ja”**. Då sade Profeten *salallahu allayihi wasalam* till Thabit:

**”O, Thabit! Acceptera din gård, och skilj dig från henne.” (Buhari; vol. 9, nr 5273)**

Om ett par skilt sig tre gånger (dvs skilt sig och återgått till varandra, sedan skilt sig och återgått till varandra och sedan skilt sig) är det inte längre tillåtet att återgå till varandra förrän kvinnan gift sig med en annan man och sedan skilt sig från honom.

Allah säger i Koranen:

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ۗ فَإِنْ طَلَّقَهَا

فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ

اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

”Och om han skilt sig från henne (en tredje gång), så är hon därefter inte tillåten för honom, förrän hon gift sig med en annan make. Sedan om den andra maken skiljer sig från henne så är det ingen synd för de båda om de skulle återförenas om de tror att de skulle kunna hålla sig inom Allahs gränser. Dessa är Allahs gränser som Han gör klara och tydliga för folk som har kunskap.” (Al-Baqarah 230)

Angående änkor säger Allah:

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ  
وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ  
بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

”Och dem av er som dör och lämnar fruar bakom sig, de (fruarna) ska vänta (med att gifta sig) i fyra månader och tio dagar. Så om de fullgjort sin period, är det ingen synd för er, i vad de (fruarna) gör på ett rätt och hedersamt sätt (dvs de kan gifta sig). Och Allah är välmedveten om vad ni gör.” (Al-Baqarah 234)

Fastän man skilt sig ska man ändå behandla varandra på ett respektfullt sätt, för Allah säger i Koranen:

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ  
لِيُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ ۚ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمِلْنَ فَلْيَضْحَكُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى  
يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَكَاتِبُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ ۗ وَأْتَمِرُوا  
بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ ۗ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمْ فَسَرِّضُوا لَهُ الْآخَرَ

”Låt dem (de skilda kvinnorna) bo där ni bor i den mån era tillgångar räcker och behandla dem inte på ett sådant skadligt sätt så de blir tvungna att gå. Och om de är gravida så spendera för dem tills de föder. Sedan om de ammar (barnen) åt er, så ge dem deras välförtjänta betalning, och låt var och en av er acceptera den andres råd på ett rättskaffens sätt. Men om ni gör svårigheter för varandra, så kan en annan kvinna amma åt honom (fadern för barnet).” (At-Talaq 6)

Vid en skilsmässa får modern vårdnaden av barnen både pojkar och flickor till dess att de fyller sju år. Därefter övergår vårdnaden till fadern. Fadern måste stå för uppehållet av barnen till dess de kan klara sig själva om det är pojkar eller till dess de gifter sig om det är flickor. En flicka behöver inte tjäna sitt uppehälle själv utan det är hennes fars plikt att stå för det. När hon sedan gifter sig blir det hennes makes plikt att försörja henne.

Om barnens moder är död eller gift med en annan man kan rätten för vårdnaden av barnen övergå till hennes mor, dvs barnens mormor, om hon klarar av att vårda dem.

Om varken modern eller mormodern kan vårda barnen övergår vårdnaden till barnens fader. Vid hans frånvaro går vårdnaden till hans mor eller mormor. Om det inte finns någon mor, far eller mormor eller farmor till barnen går vårdnaden till den närmaste kvinnliga släktingen först och sedan till den närmaste manliga släktingen. Om det inte finns någon ger domstolen vårdnaden till en lämplig vårdnadshavare. En vårdnadshavare till ett barn ska betalas för sina tjänster av fadern och det gäller även för amningen av barnet.

## Kvinnans roll som moder

Förutom sin roll som fru, så har den muslimska kvinnan en mycket viktig roll som moder och föräldrarnas status och värde i Islam är mycket hög.

Allah säger i Koranen:

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ  
الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرهُمَا وَقُلْ لَهُمَا  
قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ  
أَرْحَمُهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾﴾

”Och din Herre bestämde att ni inte ska dyrka någon förutom Honom. Och vara lydiga (inom ramen för de Islamiska lagarna) mot sina föräldrar. Om någon av dem eller båda uppnår hög ålder i ditt liv, så höj inte din röst det minsta mot dem och tala inte respektlöst med dem, utan tala med dem på ett hedersfullt och respektfullt sätt.

Och var ödmjuk och barmhärtig mot dem och säg: ”Min Herre! Var barmhärtig mot dem såsom de uppfostrade mig då jag var liten.” (Al-Isra 23-24)

Allah säger även:

﴿ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصْلَانَهُ فِي  
عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ﴾

”Och vi ålade människan (att vara pliktrogen och god) mot sina föräldrar. Hans moder bar honom i svaghet och lidande, och ammade honom i två år. Tacka Mig (Allah) och dina föräldrar. Till mig kommer era gärningar till slut.” (Luqman 14)

Det som modern ger barnen är mycket mer än vad fadern skulle kunna ge. Fadern är förstås även väldigt viktig för barnen, men det är modern som är havande med barnet, som ammar barnet och som ger barnet den stora värme och kärlek som inte

fadern kan ge. Moderns viktiga roll i förhållande till fadern visas klart och tydligt i betydelsen av en *hadith* där en man kom till Profeten *salallahu allayihi wasalam* och frågade:

**”Allahs Profet, vem förtjänar mest att jag behandlar på ett bra sätt? Han sade: ”Din mor! - Och vem därefter? - Din mor! - Och vem därefter? - Din mor! - Och vem därefter? - Din Far!” (Muslim; Riyadh-us-Saleheen nr 316)**

En muslimsk moder kan känna sig ganska säker över att hennes barn kommer att ge henne den hänsyn och omsorg hon behöver då hon blir gammal. Som koranversen ovan betonar är tacksamhet till föräldrar sammanbundet med tacksamhet till Allah och om man har någon brist i några av dessa aspekter har man verkligen en brist i sina religiösa plikter.

## Kvinnans rätt att ärva

I Koranen påpekar Allah att både mannen och kvinnan ska ärva genom att säga:

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرًا نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

**”Männen får en del och kvinnorna får en del av vad som föräldrarna och de närmaste anhöriga lämnat vare sig det är lite eller mycket. - En obligatorisk del.” (An-Nisa 7)**

Senare i samma *surah* tydliggör Allah hur stor del var och en får:

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ

**”Allah begär av er gällande era barns (arv); till mannen en del lika stor som den del två kvinnor får.” (An-Nisa 11)**

Visheten bakom denna uppdelning är att Islam tar hänsyn till att mannen som make och fader ansvarar för att försörja sin fru och sina barn.

Om en kvinna däremot gifter sig så får hon för det första en *mahr*, vilken är hennes egen och som hon inte behöver använda för att försörja familjen med. Ärver hon något så gäller samma sak här. Hon behöver inte använda sitt arv till att försörja någon utan det är helt och hållet hennes egendom. Så om man räknar med allt detta så får ofta kvinnan behålla mer än mannen även om hon bara får hälften så mycket.

## Kvinnans rätt att äga

När Islam kom så upphävdes de traditioner hos araber och icke-araber som berövade kvinnan rätten att inneha egendom eller som begränsade hennes rätt att handskas

med sin egendom. Islam upphävde även makens rätt att handskas fritt över sin frus egendom.

Islam kom med lagar som gav kvinnan stöd att äga vad hon ville och friheten att handskas fritt med sin egendom.

Kvinnan har rätt att sköta all sorts ägande utan att ha någon förmyndare över sig, dock på villkor att hon är vid sina sinnes fulla bruk och att hon är baalegh. Här gäller samma för kvinnor som för män.

Så en kvinna kan sälja, köpa, hyra ut donera etc. som hon själv vill. Hon är helt fri när det gäller finansiella beslut som rör hennes egendom.

Alla dessa rättigheter styr kvinnan själv över men som tidigare nämnts så är den viktigaste rollen för kvinnan, rollen som fru och som moder. Det är viktigt att kvinnan sätter denna roll som den viktigaste och att hon är medveten om vilket ansvar den innebär. Fungerar det dock bra att även arbeta så finns det alltså inget hinder för kvinnan att göra så.

## Ordlista

<b><i>allayihima salam:</i></b>	Må fred vara över dem.
<b><i>ansar:</i></b> Arabien).	Muslimerna från staden Medina (i nuvarande Saudi Arabien).
<b><i>baalegh:</i></b>	Ha kommit upp i puberteten.
<b><i>hadith:</i></b> sade, gjorde det.	Berättelse om vad Profeten <i>salallahu allayihi wasalam</i> eller såg någon annan göra och accepterade det.
<b><i>mahr:</i></b> de gifter	Brudgåva (dvs det mannen ger till kvinnan när sig).
<b><i>Ramadan:</i></b>	Muslimernas fastemånad.
<b><i>sahaba:</i></b> <i>salallahu allayihi</i>	Alla personer som såg och trodde på Profeten <i>wasalam</i> .
<b><i>salallahu allayihi wasalam:</i></b>	Må fred och välsignelse vara över honom.
<b><i>sunna:</i></b> såg någon	Det Profeten <i>salallahu allayihi wasalam</i> sade, gjorde eller annan göra och accepterade det.
<b><i>surah och aya:</i></b>	Koranen är indelad i 114 surahs (kapitel) och varje kapitel är indelad i ayat (verser).

## **Källförteckning**

- *Interpretation of the Meaning of the Noble Quran in the English Language*, Dr. Muhammad Muhsin Khan and Dr. Muhammad Taqi-ud-Din Al-Hilali.
- *Sahih-ul-Muslim*, Muslim bin Hajjaj.
- *Sahih-ul-Bukhari*, Muhammad bin Ismael Bukhari.
- *Musnad Imam Ahmad*, Ahmad ibn Hambal.
- *Sahih Mishkat al-Masabih*, Muhammad Naaser ud-Deen al-Albaani.
- *Takbrich abadith fi Ihja Ulum ad-Deen*, Hafiz al-Iraki.
- *Fiqh as-Sunna*, Said Sabeq.
- *Sahih al-Tagreeb*, Muhammad Naaser ud-Deen al-Albaani.
- *Riaydh-us-Saleheen*, Imam an-Nawawi.
- *Jama'a sahih at-Tirmizi*, Isa bin Muhammad at-Tirmizi.
- *Ibn Majah*, Muhammad bin Iazid.
- *Sunnan Abu Daoud*, Sulaiman bin al-Asha'ath.
- *Zaad al-Mia'ad*, Ibn Qaiyem al-Ghaouzi.
- *Adaab-uz-zufoaf*, Muhammad Naaser ud-Deen al-Albaani.
- *Djilbaab al-Mara'a al-Muslima*, Muhammad Naaser ud-Deen al-Albaani.
- *The Ideal Muslim Wife*, B. Aisha Lemu.
- *Family Life in Islam*, Khurshid Ahmad.
- *Marriage in Islam*, Muhammad Abdul-Rauf.
- *Woman in Islam*, B. Aisha Lemu and Fatima Lemu.
- *The Ideal Muslim Husband*, B. Aisha Lemu.
- *The Status of Woman in Islam*, Dr. Jamal A. Badawi.
- *A Segment of Woman Right in Islam*, Kawther M. Al-Minawi.
- *Islam in Focus*, Hammudah Abdalati.
- *Bibeln*, Svenska Bibelsällskapet.